

« نامه ماهانه ادبی ، تاریخی ، علمی ، اجتماعی »

شماره - دوم

اردیبهشت ماه

۱۳۵۲

سال پنجم و پنجم

دوره - چهل و دوم

شماره - ۲

تأسیس بهمن ماه - ۱۳۹۸ شمسی

(مؤسس : استاد سخن مرحوم وحید دستگردی)

(صاحب امتیاز و نگارنده : محمود وحیدزاده دستگردی - نسیم)

(دیراول : محمد وحید دستگردی)

فیلسوف فقید : بوتو اندر اسل ترجمه : دکتر محمد وحید دستگردی

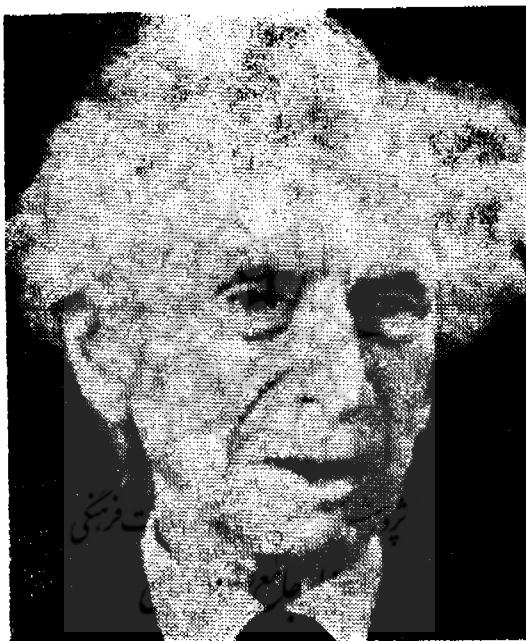
آینده بشریت

قبل از بایان قرن کنونی ، اگر حادثه‌ای کاملاً غیرقابل پیش‌بینی اتفاق نیفتد ، یکی از سه امکان زیر محققًا صورت عمل بخود خواهد گرفت . این سه امکان عبارتند از :

- ۱- پایان زندگی آدمی و شاید پایان حیات کلیه موجودات کره زمین .
- ۲- بازگشت به بربریت بعد از تقلیل ناگهانی و مصیبت آمیز جمعیت کره زمین .
- ۳- وحدت جهان تحت یک حکومت واحد که کلیه سلاح های سنگین

جنگی را در انحصار خود خواهد داشت.

من بتحقیق نمی‌توانم بگویم که از سه شق بالا کدام یک اتفاق خواهد افتاد و یا احتمال حدوث کدام یک بیشتر است. آنچه که من بلاتأمل بدان اعتقاد دارم اینستکه نوع سیستمی که ما به آن خوگرفته و عادت کرده‌ایم بهیچوجه پایدار نتواند بود.

دو مورد امکان اول، یعنی انقراض نژاد آدمی در جنگ جهانی سوم اطمینان چندانی نتوان داشت مگر آنکه این جنگ مدت طولانی تری از آنچه انتظار می‌رود به تعویق افتد. اما اگر جنگ جهانی سوم دیریا زود درگیرد، یا اگر فاتحان جنگ مردمی ندادن باشند و اگر کشورهای نیرومنداز آن جان سالم بدر برند از عواقب وحشتناک آن این نتوانند بود. بسیاری از دانشمندان را

عقیده برآنست که در این جنگ بعلت استفاده از سلاحهای جدید و بسیار قدرتمندانه‌ی کنونی قدرت بیشتری دارند ابرهای رادیو آکتیو سرتاسر جهان را فراگرفته موجودات زنده را در هر کجا که باشند نیست و نابود خواهند کرد. اگرچه آخرین بازمانده نسل بشر ممکن است خود را امپراتور مطلق جهان اعلام کند لکن حکومت چنین امپراتوری کوتاه بوده در اندک زمانی خود وزیر دستانش نیز تحت تأثیر تشعشعات اتمی از پایی در خواهند آمد. با مرگ این آخرین بازمانده نسل بشر، افسانه ملالت بار حیات پایان خواهد یافت و تخته سنگها و صخره‌های بیحرکت تا زمان انفجار خورشید بدون هیچگونه تغییری به گردش خود بدور خورشید ادامه خواهد داد.

شاید یک شخص بی تفاوت که هیچگونه تعلق خاطری ندارد با توجه به تاریخ طولانی ظلم و ستم وجهات آدمی اتمام حیات بشر را راحت ترین و دلپذیرترین راه علاج بداند. اما ما که بازیگران این نمایش هستیم و با پیوندهای عشق و محبت و امید و آرزو بهم پیوسته‌ایم نمی‌توانیم چنین عاقبتی را با طب خاطر پذیریم. البته بارها شنیده‌ام که افراد می‌گویند که آنها پایان حیات آدمی را بر تسلیم به حکومت روسیه ترجیح میدهند و بدون شک در روسیه هم افرادی وجود دارند که پایان حیات آدمی را بر تسلیم به سرمایه‌داری غرب ترجیح می‌دهند. اما این گفتار نوعی غلو است که حاکی از فداکاری و از خودگذشتگی غیر واقعی است. این گفتار علاوه بر آنکه غیر حقیقی و مبنی بر لاف است خطرناک هم هست بعلت آنکه نیروهای انسانها را که باید در راه جلوگیری از حوادث غیر متربقه و ناگوار عالم بکار رود کم می‌کند و زیانهای بسیار بیار می‌آورد.

امکان دوم یعنی بازگشت به برابریت و سبیت این امید را باقی می-

گذارد که انسان متدرجاً بجانب تمدن بازگردد همانطوری که بعد از سقوط روم چنین وضعیتی بوجود آمد. این تحول ناگهانی، در صورتی که اتفاق افتاد بی نهایت برای کسانی که در گیر آن خواهد شد در دنیا خواهد بود و تا چند قرن بعد از آن زندگی سخت و کسل کننده و توأم با درد و رنج و بلاخواهد بود. اما با این وجود باز برای بشریت آینده‌ای وجود خواهد داشت و امیدها و آرزوهای عقلانی و منطقی بشر باز برای خود مفری پیدا توانند کرد.

من فکر می‌کنم که یک جنک علمی جهانی چنین نتیجه‌ای خواهد داشت. تصور کنید هر طرف در وضعیتی است که می‌خواهد شهرهای مهم و مرکز صنعتی دشمن را نابود کند، انهدام کامل آزمایشگاهها و کتابخانه‌ها را در نظر آورید که در این میان گروه بیشماری از دانشمندان هم کشته شده‌اند، قحطی ناشی از تشعفات رادیو اکتیو و بیماریهای عفونی و میکروبی حاصل از جنک را پیش خود مجسم کنید، آیا ارتباط و پیوستگی اجتماعی از چنین مصیبت‌هایی جان سالم بدر تواند برد؟ آیا پیشوایان روحانی به مردم مصیبت زده و دیوانه شده نخواهند گفت که این مصائب همه نتیجه علم است و آیا انهدام مردم تحصیل کرده به ایجاد دوره هزارساله جهل و ندادانی متنبی خواهد شد. امیدهای دور و دراز از بطن بدینختی و مصیبت عظیم بیرون می‌آیند و در چنین دنیائی امیدها و آرزوها همه غیر عقلی و غیر منطقی خواهند بود. من فکر می‌کنم جو اجمع عظیمی که ما در آنها زندگی کرده و بدانها خو گرفته‌ایم از هم‌دیگر خواهند پاشید و بازماندگان متفرقی که از این جنگ هولناک جان سالم بدر می‌برند ناگزیر به زندگی و اقتصاد بدوي روستائی باز خواهند گشت.

امکان سوم، یعنی تأسیس واستقرار یک حکومت واحد برای همه جهان بطرق مختلف ممکن است عملی باشد. یکی از این طرق پیروزی آمریکا یا

اتحاد جماهیر شوروی در جنگ جهانی سوم و با تفاوت این دو کشور در این مورد خاص است. طریق دیگر که بنظر من از هر روش محتمل دیگری امیدوار کننده‌تر است اتحاد و اتفاق ملت‌هایی است که به ایجاد یک دولت بین‌المللی علاقه‌مند هستند و این دولت پس از مدتی آنقدر قدرت پیدا می‌کنند که روسیه دیگر نمیتواند در مقابل آن ایستادگی و پایداری کند. این هدف محتملاً بدون درگرفتن جنگ جهانی دیگری می‌تواند عملی باشد، اما در راه رسیدن به این هدف تعدادی از کشورها باید شجاعت و شهامت و فداکاری نسبهً زیادی از خود نشان دهند.

دلائل مختلفی علیه طرح تشکیل یک دولت واحد برای همه جهان اقامه شده است. متداوول‌ترین این دلایل اینستکه طرح تشکیل چنین دولتی مستلزم تأسیس یک مدینه فاضله است و نیل به چنین هدفی غیرممکن است. آنهایی که چنین دلیلی را اقامه می‌کنند، مانند اغلب کسانیکه از تشکیل یک حکومت جهانی دفاع می‌کنند، معتقدند که تشکیل یک حکومت جهانی باید از طریق توافق بین ملت‌ها جامه عمل بخود پوشد. به نظر من این نکته کاملاً روشن است که با سوءظن‌های دو طرفه موجود بین روسیه و ممالک غربی نمیتوان امیدوار بود که در آینده نزدیکی توافق کامل و جامعی بعمل آید. با توجه به وضعیت کنونی جهان، تشکیل هرگونه قدرت جهانی که مورد موافقت هر دو کشور نیرومند باشد چیز مضمحلکی خواهد بود و همان کیفیتی را خواهد داشت که سازمان ملل متحد دارد. مشکلاتی را در نظر آورید که در مورد طرح خیلی منطقی تر نظارت بین‌المللی بر نیروی اتمی بوجود آمده‌اند و روسیه به این طرح در صورتی رضایت خواهد داد که در مورد بازرسی تأسیسات اتمی از حق و تو استفاده کند و بنابراین چنین طریقی چیزی جز خدوع و نیز نگ نیست. به نظر من

باید این حقیقت را قبول کنیم که یک حکومت جهانی باید با اعمال قدرت و زور به همه کشورهای جهان تحمیل گردد و الاروش‌های دیگر هرگز مفید فایده نتوانند بود.

اما، اغلب مردم خواهند گفت که چرا باید درباره یک حکومت جهانی این همه بحث و گفتگو کرد؟ از زمانی که انسان‌ها در گروههای بزرگتری از خانواده مشکل شدند جنگها اتفاق افتاده‌اند، اما نژاد انسان به حیات خود ادامه داده است. بنابراین اگر جنگها باز هم همچنان اتفاق افتند چه دلیلی دارد که نژاد انسان نتواند به حیات خود ادامه دهد؟ علاوه بر این، مردم جنگ را دوست دارند و بدون جنگ احساس ناکامی می‌کنند و همچنین بدون درگرفتن جنگ هیچگونه فرصت مناسبی برای ابراز شجاعت و مردانگی و یا از خود گذشتگی وجود نخواهد داشت.

این نقطه‌نظر، که بسیاری از مردم تحصیل کرده مسن‌تر و از جمله رهبران روسیه شوروی بدان اعتقاد دارند، امکانات فنی‌کنونی را از نظر دور داشته است. من فکر می‌کنم که تمدن احتمالاً می‌تواند از یک جنگ جهانی دیگر جان سالم بدربرد مشروط برآنکه این جنگ نسبهً زود اتفاق افتد و مدت زیادی هم بطول نیاجامد اما اگر در نشان دادن میزان اکتشافات و اختراعات غلو نشود و اگر جنگهای عظیم همچنان اتفاق افتند، انهدام حاصل از آنها حتی اگر نژاد آدمی را کاملاً نابود نسازد، باعث می‌شود که انسان به سیستم اجتماعی بدوى که قبلهً آن صحبت کردم بازگشت نماید. و این بازگشت به زندگی بدوى باعث می‌شود که جمعیت جهان به مقیاس عظیمی تقلیل یابد. البته این تقلیل تنها ناشی از جنگ نیست بلکه قحطی و بیماری متنع از جنگ در این میان نقش مهمی را ایفاء خواهد کرد و افرادی که بدین ترتیب زنده می‌مانند طبیعت

حیوانی بخودخواهند گرفت و حداقل برای مدتی طولانی قادر کیفیات و صفات لازم برای تشکیل مجدد تمدن خواهند بود.

همچنین عقلاً و منطقاً باید امیدوار باشیم که اگر حادثه مهمی اتفاق نیفتند جنگها هم اتفاق نخواهند افتاد. جنگها همیشه اتفاق افتاده‌اند و محققان دیر یا زود باز هم درخواهند گرفت مگر آنکه انسان با اتحاد سیستم مطمئنی از بروز آنها جلوگیری کند و تنها سیستم مطمئن تشکیل یک حکومت جهانی است که نیروهای مسلح را در انحصار خود داشته باشد.

اگر وضع جهان بهمین منوال پیش برود، کاملاً واضح است که مناقشات موجود میان روسیه و کشورهای آزاد غرب همچنان ادامه خواهد یافت تا آنکه سرانجام روسیه دارای مقدار معتبر بیمه‌های اتمی بشود و چون آن زمان در رسید جنگ اتمی درخواهد گرفت. دریک چنین جنگی، صرفنظر از عواقب بسیار وحشتناک آن، اروپای غربی و از جمله بریتانیای کبیر بکلی نابود خواهد شد. اگر آمریکا و اتحاد جماهیر شوروی بعنوان کشورهای مشکل از این جنگ جان سالم بدر برند مجدداً با یکدیگر درگیر خواهد شد. هر طرف که پیروز شود حکومت جهان را بدست خواهد گرفت، و یک حکومت متحد بشری بوجود خواهد آمد. در غیر اینصورت، یا بشر و یا حداقل تمدن نابود خواهد شد. این چیزیست که حتماً اتفاق میافتد اگر ملت‌ها و رهبران آنها بینش و بصیرت خلاق و سازنده نداشته باشند.

منظور من از ذکر «بصیرت سازنده» تنها استدراک نظری این نکته نیست که یک حکومت جهانی حکومتی دلخواه است. بیش از نیمی از ملت آمریکا؛ بنابر آمار گیری مؤسسه گالوپ، همین عقیده را دارند. اما اکثر مدافعان این طرح مایلند که تشکیل چنین حکومت واحدی از طریق توافق دوستانه انجام گیرد

و دوست ندارند که در این راه از قدرت و زور استفاده شود . در این مورد خاص من معتقدم که آنها اشتباه میکنند . به نظر من قدرت وبا تهدید قدرت لازم خواهد بود . من امیدوارم که تهدید قدرت در این مورد کفایت کند و در غیر اینصورت باید از قدرت و زور واقعی استفاده نمود .

اکنون تصور کنیم که در جنگ میان ایالات متحده آمریکا و اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی یکی از دو طرف پیروز شود و نیروهای مسلح را در انحصار خود گیرد در این حالت وضع جهان چگونه خواهد بود ؟

در هر حال ، وضع جهان طوری خواهد بود که در آن هیچ انقلاب و شورشی موقیت آمیز نخواهد بود . اگرچه ، البته کشته راهی متناوب ممکن است اتفاق افتد اما تمکن کلیه سلاحهای مهم جهان در دست فاتحان هرگونه مقاومتی را درهم خواهد شکست و بدین ترتیب صلح پایدار را تأمین خواهد کرد . حتی اگر ملت غالب بکلی عاری از حسن نوع پرستی باشد مردمش حداقل از یک زندگی بسیار مرفة برخوردار خواهد شد و دیگر هیچ چگونه وحشت و ظلم وستمی هم افق زندگی آنها را نیزه نخواهد کرد . این مردم بتدریج در طریق کمال راه خواهند سپرد و در اثر پیدا کردن سرشت و طبیعت نیک ، فکر آزار دیگران به مخیله شان هم خطور نخواهد کرد . بمروز زمان آنها ، مانند رومیان ، مردم مغلوب را نیز در حمایت خود خواهند گرفت . بدین ترتیب حکومتی واقعی وجهانی بوجود خواهد آمد و حتی امکان آن هست که این حکومت حتی این نکته را فراموش کند که اساسی از پیروزی و غلبه بر دیگران منشاء گرفته است . کدام یک از ما ، در طول حکومت لیویلدجورج با توجه به تضاد آن با دوره حکومت ادوارد اول احساس حقارت میکردیم ؟

تشکیل یک امپراتوری جهانی بوسیله آمریکا یا شوروی کاملاً بر نتایج

ادامه هرج و مر ج بین المللی کنونی رجحان دارد.

به حال ، دلائل مهمی وجود دارند که پیروزی آمریکا را بر پیروزی روسیه مرجع می دارند. منظور من این نیست که بگوییم سرمایه داری بهتر از کمونیسم است . چون اگر آمریکا کمونیست بود و روسیه سرمایه دار ، من باز هم جانب آمریکا را می گرفتم . علت جانب داری من از آمریکا اینست که در این کشور خیلی بیشتر از روسیه برای اصولی که لازمه یک زندگی متmodern است ارج و متزلت قائلند . اصولی که مطعم نظر من میباشد عبارتند از : آزادی فکر ، آزادی تحقیق ، آزادی مطبوعات ، آزادی بحث و عواطف انسانی . نتیجه پیروزی روسیه را بسهولت میتوان در لهستان مشاهده کرد .

در لهستان دانشگاه های معتبری وجود داشتند که هوشمندان و دانشمندان بر جسته ای در آنها مشغول تحقیق بودند . خوشبختانه بعضی از این دانشمندان فرار کردن و بقیه متأسفانه ناپدید گشته اند . تعلیم و تربیت در این کشور اکنون محدود است به فراگرفتن ارتدکس (اصول کلیسا روسی) استالیستی و این تعلیم و تربیت بعد از دوره مقدماتی تنها مخصوص کسانی است که پدر و مادر آنها مجرمیت سیاسی ندارند . هدف از این تعلیم و تربیت توسعه نیروهای ذهن نیست بلکه منظور از آن تکرار سطحی و بی مایه مطالب و آزمونهای معین و قبول کردن بی چون و چرای عقائدی است که تعلیم داده می شوند . از چنین سیستم آموزشی چیزی که دارای ارزش فکری و معنوی باشد هرگز حاصل نخواهد شد .

در این حیص بیض ، طبقه متوسط ابتدا در سال ۱۹۴۰ از طریق تبعید گروهی از بین رفند و مجدداً پس از بیرون راندن آلمانها این طبقه مورد تصفیه قرار گرفتند . سیاستمداران احزاب اکثریت زندانی و نابود گشته اند و یا ناگزیر به فرار شدند . خیانت کردن به دوستان و تسليم آنها به پلیس و گواهی دروغ دادن هنگام محاکمه

تنها راه نجات یافتن از مرگ است برای کسانی که سوء ظن های مأموران دولتی را نسبت بخود جلب کرده اند.

البته من شکی ندارم که اگر این رژیم یک قرن دوام پیدا کند، در نیل به هدفهایش موفق خواهد شد. دشمنی لهستانیها نسبت به روسیه ازین خواهد رفت و ارتودکس کمونیستی جانشین این دشمنی خواهد شد. علم و فلسفه، هنر و ادبیات ملحقات تملق آمیز دولت شده از نظر محتوی خشک و سطحی و سخیف خواهد شد. هیچ فردی برای خودش احساس و فکر نخواهد کرد بلکه فقط جزئی از توده خواهد بود. پیروزی روسیه، در موقع مقتضی، چنین روحیه ای را در سرتاسر جهان ایجاد خواهد کرد. البته شکی نیست که احساس افتخار و خشنودی از خود که ناشی از موفقیت می باشد سرانجام باعث تقلیل مراقبت و نظارت سخت و جلدی می شود اما این کار خیلی بکندی انجام خواهد گرفت ولی در مورد اهمیت گذاشتن به شخصیت فرد مطمئن نمی توان بود. بر اساس این دلائل من پیروزی روسیه را مصیبی هولناک و وحشت انگیز می دانم.

پیروزی آمریکا عواقب و نتایجی چنین هولناک نخواهد داشت. اولاً بدان علت که این پیروزی از آن آمریکا به تنهایی نخواهد بود بلکه این پیروزی حکم اتحادی را دارد که در آن اعضاً دیگر می توانند قسمت بزرگی از استقلال سنتی خود را حفظ کنند. حتی تصور این را هم نمیتوان کرد که ارتش آمریکا استادان دانشگاه های اسکفورد و کمبریج را بذدد و آنها را برای انجام دادن کارهای سخت به آلاسکا بفرستد.

همچنین من فکر نمی کنم که آنها آقای اتلی را متهم به توطئه کنند و او را مجبور کنند که به مسکو فرار کند. با این وجود اینها نظائر بی کم و کاست کارهایی است که روسها در لهستان انجام داده اند. بعد از پیروزی آمریکا و

ایجاد یک حکومت جهانی تحت رهبری آمریکا ، فرهنگ بریتانیا ، فرهنگ فرانسه ، فرهنگ ایتالیا و (من امیدوارم) فرهنگ آلمان همچنان استوار و پایدار خواهد بود . بنابراین از آن یکنواختی خشک و مرده‌ای که از تسلط روسیه بر جهان بوجود می‌آید کوچکترین اثری نخواهد بود .

اختلاف مهم دیگری هم وجود دارد و آن اینستکه ارتودکسی مسکونیلی بیشتر از ارتودکسی واشنگتن گسترش و نفوذ دارد . در آمریکا ، اگر شما یک دانشمند زیست‌شناس باشید میتوانید نظر خود را اگرچه بانتظارات مندل مغایر باشد ابراز و از آن دفاع کنید . در روسیه ، اگر شما یک دانشمند زیست‌شناس باشید و با عقاید لیسنکو مخالفت کنید همیشه در معرض آن هستید که بطور اسرار آمیزی ناپدید شوید . در آمریکا ، می‌توانید کتابی بنویسید و در صورت اقتضاء لینکلن را تحقیر کنید ، در روسیه اگر کتابی بنویسید ولنین را تحقیر کنید نه تنها کتاب شما چاپ نمی‌شود بلکه خودتان هم سر به نیست خواهد شد . اگر شما یک اقتصاددان آمریکائی باشید میتوانید عقیده خود را درباره اینکه اقتصاد آمریکا در حال تنزل یا ترقی است آزادانه ابراز کنید ، در روسیه هیچ اقتصاددانی جرأت طرح چنین سوالی را ندارد و حتی جرأت ندارد پرسید که اقتصاد آمریکا در چه وضعی است . در آمریکا ، اگر شما استاد فلسفه باشید ، می‌توانید به میل خود معتقد به خیال و تصور (idealist) ، مادی (materialist) ، معتقد به اصول عمل (Pragmatist) و یا معتقد به فلسفه مثبته منطقی (Logical Positivist) باشید . در کنگره‌ها میتوانید با کسانی که با شما اختلاف عقیده و رأی دارند بحث و جدل کنید و مستمعان میتوانند بین عقیده شما و دیگران قضاوت کنند و بگویند که کدام عقیده به صواب نزدیک‌تر است . در روسیه شما باید یک فیلسوف مادی منطق جدلی باشید (dialectical) اما

گاهی اوقات عنصر مادیت بر عنصر منطق جدلی افزونی می‌گیرد و در مواقع دیگر قضیه عکس می‌شود. اگر شما سیر نکامل حکمت معاوراء طبیعت رسمی را با سرعت کافی دنبال نکنید سرنوشت هولناکی در انتظار شما خواهد بود. استالین همیشه حقیقت حکمت معاوراء الطبیعه را میداند، اما شما باید تصور کنید که حقیقت امسال مانند حقیقت پارسال است.

دریک چنین دنیائی عقل و خرد محکوم به رکود و اصمحلال است و حتی پیشرفت فنی و تکنولوژی هم بسرعت متوقف می‌شود.

آزادی، آن نوع آزادی که کمونیست‌ها از آن متفاوتند، نه تنها برای هوشمندان و روشنفکران بلکه برای طبقات خوشبخت‌تر جامعه کمال اهمیت را دارد. بخاطر عدم وجود این آزادی در روسیه، نابرا بری‌های اقتصادی به مقیاس عظیم‌تری از آنچه در بریتانیای کبیر و یا حتی در آمریکا وجود دارد در روسیه شور و شوری بوجود آمده است. حکومتی که تنها در دست چند نفر باشد حکومتی است که بر کلیه وسائل تبلیغاتی و ارتباط جمعی نظارت دقیق دارد و این نوع حکومت میتواند مرتكب بیعادتی‌ها و ظلم‌های بیشماری گردد در صورتیکه اگر تبلیغات آزاد می‌بود امکان اعمال این ظلم‌ها و ستم‌ها هم بمراتب کمتر می‌شود. تنها آزادی و تبلیغات آزاد می‌تواند سد راه صاحبان قدرت در ایجاد یک کشور مبتنی بر اصول بر دگری گردد که تنها عده محدودی از رفاه و وسائل آسایش برخوردار و اکثریت قریب باتفاق مردم با فقر و رنج و مصیبت دست به گریبان باشند. دولت روسیه با نظارت بسیار سختی که بر همه امور دارد چنین وضعیت مصیبت باری را برای مردمش بوجود آورده است. البته نابرابری‌های اقتصادی در همه کشورها وجود دارد اما در رژیم‌های آزادیخواه این نابرابری روبه کاستن می‌گذارد در حالیکه در کشورهای استبدادی رو به افزایش

دارد . و در هر جا که حکومت تحت اختیار چند نفر باشد چون شورش و طغیان هم امکان پذیر نتواند بود و شکست خواهد خورد ، این نابرابریهای اقتصادی جنبه استمرار بخود می گیرند .

اکنون بسر مطلب باز می گردم : خط مشی ما در برابر خطرات مختلفی که انسان با آنها روبروست چه باید باشد ؟ مطالب بالا را اینطور خلاصه می کنیم . ما باید در برابر سه خطر به دفاع برخیزیم : (۱) انقراض نژاد آدمی ، (۲) بازگشت به بربریت و زندگی بدروی ، (۳) تأسیس یک حکومت جهانی مبتنی بر اصول استبداد و بردگی که متضمن بد بختی اکثریت عظیم و توقف پیشرفت علم و دانش و فکر خواهد بود .

امکان حدوث دو مصیبت اول و دوم تقریباً قطعی است مگر آنکه بتوان در اسرع وقت به جنگهای بزرگ پایان داد . جنگهای بزرگ را فقط یک طریق میتوان متوقف کرد و آن تمرکز نیروهای مسلح تحت یک حکومت واحد می باشد . چنین تمرکزی از طریق توافق عملی نتواند بود چون روسیه شوروی با آن مخالف است بلکه این تمرکز را باید از طریق دیگری بوجود آورد .

اولین قدم که برداشتن آن اکنون چندان مشکل هم نیست ، ترغیب و تشویق آمریکا و کشورهای مشترک المنافع بریتانیا به استدرالک ضرورت مطلق اتحاد نظامی جهان است . دولتهای ملل انگلیسی زبان باید به همه ملت‌های دیگر حق بدهنده که به یک اتحاد محکم و استوار به پیوندند و همه منابع نظامی خود را در یک جای گردآورند و در برابر تجاوزات احتمالی بدفاع برخیزند . در مورد ملت‌های مردد ، مانند ایتالیا ، انگیزه‌ها و محرکهای بزرگی اعم از اقتصادی یا نظامی باید نشان داده شود تا همکاری و همگامی آنها را نیز بتوان

جلب کرد.

در وقت معینی، هنگامیکه این اتحاد بقدر کافی نیرومند گردد آنگاه اگر قدرت بزرگی از پیوستن به این اتحاد سر باز زند آنرا باید تهدید به نفی بلد و محرومیت از حقوق قانونی کرد و اگر باز تمرد کند باید آنرا بعنوان یک دشمن عمومی تلقی کرد. جنگی که بوقوع می پیوندد، اگر نسبة^۱ زود شروع شود، احتمالاً هیچگونه آسیبی به اساس سیاسی و اقتصادی آمریکا وارد نمی کند و باعث می شود که این اتحاد موفق نیروهای مسلح را تحت انحصار خود قرار دهد و صلح را تأمین کند. اما شاید اگر این اتحاد بقدر کافی نیرومند باشد جنگی لازم نخواهد بود و قدرتهای مخالف سرانجام ترجیح میدهدند که با حقوق مساوی به این اتحاد به پیوندند تا اینکه پس از یک جنگ هولناک بعنوان دشمنان شکست خورده به این اتحاد تسلیم شوند. اگرچنان چیزی صورت عمل بخود میگرفت جهان می توانست، بدون درگرفتن جنگ بزرگ دیگری، از خطرات کنونی رهایی پیدا کند. من امید ندارم که چنین وضعیت نیکوئی بروش دیگری امکان پذیر باشد. اما اینکه روسیه در صورت تهدید به جنگ به این اتحاد تسلیم شود مطلبی است که من عقیده خود را در مورد آن نمی توانم اظهار کنم.

توجه عمیق من در اینجا معطوف به جنبه های تاریک و مبهم وضعیت کنونی بشریت است. این کار کاملاً لازم است تا اینکه بتوان جهان را ناگزیر به قبول ضوابطی کرد که با رسوم سنتی فکر و عام داوریهای عمیق و ریشه دار کاملاً مخالف و مغایر باشند. اما ماورای مشکلات و مصائب احتمالی آینده فزدیک، امکان نیک بختی و سعادت و رفاه هم هست که میزان آن خیلی بیشتر از آنست که تا کنون آدمی از آن برخوردار بوده است. این تنها یک امکان نیست بلکه اگر کشورهای آزاد غرب در این طریق جدی و استوار باشند این یک احتمال

است . از زمان اضمحلال امپراطوری روم تا زمان کنونی ، کشورها از نظر تعداد مستمرآ افزون شده‌اند . اکنون تنها دو کشور کاملاً مستقل وجود دارند ، آمریکا و شوروی . قدم بعدی در این مسیر تاریخی طولانی باید دو کشور را به یک کشور تقلیل دهد و بدین ترتیب به دوره جنگهای منظم که در حدود ۶۰۰۰ سال پیش در مصر آغاز شدند پایان دهد .

اگر بدون تأسیس یک حکومت مستبد طاقت فرسا و کمرشکن بتوان از حدوث جنگ جلوگیری کرد ، فشاری که اکنون بر روح آدمی سنگینی می‌کند برداشته خواهد شد ، ترسها و هولهای جانگزا از درون آدمی بیرون رانده خواهند شد و چون ترس و وحشت تقلیل یابد مامی توانیم امیدوار باشیم که ظلم و ستم هم کمتر خواهد شد .

استفاده‌هایی که انسانها از طریق نظارت و غلبه روزافرونشان بر نیروهای طبیعت می‌برند استفاده‌هایی عجیب هستند . در قرن نوزدهم مهمترین کار آنها افزایش تعداد انسانها خصوصاً نوع سفید آن بود . در قرن بیست آنها هدفی کاملاً مخالف را تعقیب کرده‌اند . نظر به سودمندی روز افزون کار ، تخصیص در صد عظیمی از جمعیت برای جنگ امکان‌یابی شده است . اگر از نیروی اتمی در تسهیل روش‌های تولید استفاده می‌شد ، تنها نتیجه آن ، با توجه به امور کنونی جهان ، و خیم ترکردن جنگها می‌بود بدلیل آنکه برای تولید مایحتاج به افراد کمتری احتیاج می‌افتد . تازمانیکه ما مانتوانیم مسئله جلوگیری از جنگ را حل کنیم دلیلی ندارد که از روش‌های علمی که نتیجه‌اش کمتر کار کردن افراد است خوشحال باشیم بلکه باید بر عکس احساس اضطراب و نگرانی کنیم . از طرف دیگر ، اگر خطر جنگ رفع نمی‌شود روش علمی سرانجام میتوانست در مورد افزایش خوشبختی انسان مورد استفاده قرار گیرد . در اینصورت دیگر هیچ‌گونه

دلیل فنی برای ادامه فقر، حتی در کشورهای بسیار پر جمعیت مانند هندوستان و چین وجود نتواند داشت. اگر جنگ دیگر افکار و نیروهای انسانها را بخود مشغول نمیداشت، ما فی توانستیم، در طول حیات یک‌نسل، به مشکل جدی فقر در سرتاسر جهان خاتمه دهیم.

من از آزادی بعنوان عامل نیکوئی یاد کرده‌ام اما آزادی عامل نیکوی مطلقی نیست. ما همه میدانیم که ممانعت از کار خرابکاران و آدمکشان کاملاً ضروری است و حتی مهمتر از آن ممانعت از کار کشورهایی است که اساس حکومت آنها مبتنی بر قتل و غارت و خونریزی است. قانون باید آزادی را محدود کند و ارزشمندترین صورتهای آزادی فقط در قالب قانون میتواند وجود داشته باشد. آنچه جهان بیش از هر چیز احتیاج دارد قوانین مؤثری است که بر روایت بین‌المللی نظارت کند. اولین و مشکل‌ترین قدم در ایجاد چنین قانونی استقرار ضمانت نامه‌های اجرائی مناسب است و این کار تنها از طریق ایجاد یک نیروی مسلح واحد امکان‌پذیر است که همه جهان را تحت اختیار و نظارت خود داشته باشد. اما چنین نیروی مسلحی، مانند یک نیروی پلیس شهری، بخودی خود هدف نیست، بلکه وسیله‌ای برای رشد یک سیستم اجتماعی است که تحت حکومت قانون باشد در حالیکه نیروی مسلح حق ویژه افراد یا ملت‌ها نیست بلکه بوسیله یک منبع بی‌طرف با توجه به مقرراتی که قبل‌اً وضع شده‌اند اعمال می‌گردد. امید است که قانون، ونه نیروی مسلح خصوصی، در طول قرن کنونی حاکم بر روایت ملت‌ها گردد. اگر این آرزو برآورده نشود ماباید بختی و مصیبتی کامل رو برو می‌شویم و اگر این امید برآورده شود وضعیت جهان خیلی بهتر از هر دوره گذشته در تاریخ بشر خواهد بود.